

махла, Габровско, гдето се намирала четата на Христо Патревъ и Т. Кирковъ.

Тази нощъ, на 7 срещу 8 май, въ Балкана станало много студено; падналъ снѣгъ и земята се покрила съ бѣла премѣна. Къмъ моралния гнетъ на възстаницитѣ се прибавилъ и физически — студа.

На 8 май е минало безъ сражение и въ двата буаза — Граднишкия и Дебневския. И тоя день снѣгътъ не преставалъ да вали.

На 9 май сутринята се започнало голѣмо и решително сражение, което се свършило катастрофално и въ двата възстанически пункта. При Кръвеникъ отъ къмъ Градница се вадали около 1000 души конни черкези и башибозуци, начело съ прочутия плѣвенски каймакаминъ Дели-Неджибъ¹⁾. Започналъ се ужасенъ а неравенъ бой, въ който възстаницитѣ били обходени, а селото запалено. Насъ танала ужасна паника и сечъ. Едни отъ възстаницитѣ били пронизани отъ куршуми, а други посечени.

Само една частъ отъ четата на чело съ Дѣдя Филя успѣла да си пробие пътъ презъ неприятелскитѣ редове и намѣри спасение въ Балкана, на върха Зелениковецъ, гдето се и разпръснала.

Тукъ Дѣдо Филю на мѣстността „Плочата“ се крилъ нѣколко дена, отъ гдето навѣрно е мислилъ да забегне за Сърбия, но билъ изваденъ отъ каракачани на тракийски турци и, следъ геройска борба и защита, следъ като самъ повалилъ съ ятагава си нѣколко турци, падналъ убитъ. По-късно главата му била отрязана и занесена въ Севлиево, гдето била показвана на севлиевскитѣ бунтовници, а следъ туй хвърлена въ нуждника на ватвора.

Следъ Освобождението новоселеца Драганъ Стойчевъ е извадилъ Дѣдо Филевата глава отъ поменатия нуждникъ, почистилъ я и я погребалъ по установения редъ.

До като е траялъ боя при Кръвеникъ, турцитѣ не нападали на Ново-село т. е. на Дебневския буазъ, обаче когато боятъ е билъ спечеленъ отъ тѣхъ, тогава тѣ нападнали и втората позиция и то въ тилъ, отъ къмъ Ново-село.

Турцитѣ тукъ сж се появили отъ разни страни: отъ

¹⁾ Дели Неджибъ е дешель първомъ съ черкезитѣ си въ Севлиево и отъ тамъ сжщата нощъ заминалъ за Кръвеникъ. Когато черкезитѣ му сж пристигали въ града, тѣя ужасно сж препускали, че камънитѣ подъ копитата на конетѣ имъ изпущали искри. При това, съ бѣсния си вой и гърмене отъ конетѣ сж изплашили мало и голѣмо. Никой българинъ не смѣялъ да се покаже на улицата.

По поводъ звѣрствата на Дели Неджиба писателя П. Д. Грънчаровъ е написалъ още въ 1879 год. драма подъ надсловъ: „Дели-Неджибъ и неговитѣ свирѣства“.